

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Rijksweg 31, Leeuwarden – Drachten

10 januari 1996

572-63

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport Rijksweg 31,
Leeuwarden - Drachten / [Commissie voor de milieu-effectrapportage]. -

Utrecht: Commissie voor de milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-953-X

Trefw.: milieu-effectrapportage; Friesland / wegen ; Friesland.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan de Minister van Verkeer en Waterstaat
d.t.v. de Directeur-Generaal van de
Rijkswaterstaat
Postbus 20906
2500 EX DEN HAAG

uw kenmerk
IO206989

uw brief
d.d. 23 oktober 1995

ons kenmerk
U013-96/Sf/yh/572-64

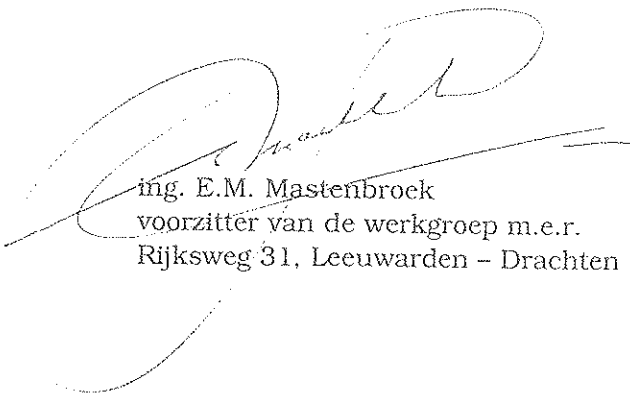
onderwerp
Toetsingsadvies over Trajectnota/Milieu-
effectrapport Rijksweg 31, Leeuwarden -
Drachten

doorkiesnr.
(030) 234 76 38

Utrecht,
10 januari 1996

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de reconstructie van Rijksweg 31, Leeuwarden - Drachten. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

ing. E.M. Mastenbroek
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Rijksweg 31, Leeuwarden - Drachten

In afschrift aan: Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Rijksweg 31, Leeuwarden - Drachten

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieu-effectrapport
Rijksweg 31, Leeuwarden - Drachten,

uitgebracht aan de Minister van Verkeer & Waterstaat (coördinerend bevoegd gezag) door
de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

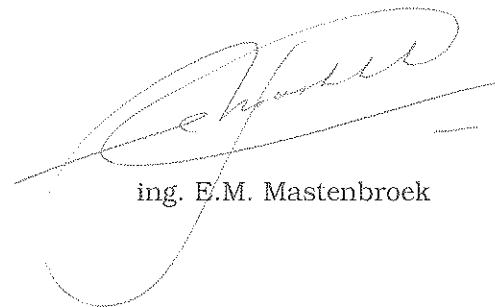
de werkgroep m.e.r. Rijksweg 31, Leeuwarden - Drachten

de secretaris

ir. R.I. Seijffers

de voorzitter

ing. E.M. Mastenbroek

Utrecht, 10 januari 1996

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Hoofdoordeel over het MER	2
3. Opmerkingen en aanbevelingen voor de besluitvorming	2
3.1 Meest milieuvriendelijk alternatief	2
3.2 Mitigerende maatregelen	3
3.2.1 Geluidhinder	3
3.2.2 Natuur en landschap	3
3.3 Verkeerskundige gevolgen	4
3.4 Vergelijking van alternatieven en varianten	4

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 23 oktober 1995 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Openbare kennisgeving van de start van de toetsing in Staatscourant nr. 204 d.d. 20 oktober 1995
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Voor de besluitvorming over het voornemen tot reconstructie (verdubbeling en ombouw) tot auto(snel)weg van Rijksweg 31, traject Leeuwarden – Drachten, wordt de procedure volgens de Tracéwet gevolgd. Ook is ingevolge de Wet milieubeheer (Wm) de regeling voor milieu-effectrapportage (m.e.r.) van toepassing. De minister van Verkeer en Waterstaat (V&W), vertegenwoordigd door de directie Noord-Nederland van Rijkswaterstaat, is de initiatiefnemer van het voornemen. De hoofddirectie van Rijkswaterstaat coördineert voor het bevoegd gezag, de ministers van V&W en van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, deze procedure.

Voor deze activiteit heeft de initiatiefnemer een trajectnota/milieu-effectrapport (MER) opgesteld. Op 23 oktober 1995^{1]} heeft het bevoegd gezag de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld een toetsingsadvies uit te brengen over het MER. De trajectnota/MER heeft in de periode van 23 oktober tot en met 18 december 1995 ter inzage gelegen^{2]}. Een openbare (hoor)zitting is op 30 november 1995 te Garyp gehouden.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3, waarin tevens een overzicht wordt gegeven van de belangrijkste projectgegevens. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft beoordeeld of het MER voldoende informatie bevat om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming en daarbij op grond van artikel 7.26 van de Wm getoetst:

- * aan de richtlijnen voor het MER^{3]}, zoals vastgesteld op 15 maart 1994;
- * op eventuele onjuistheden^{4]};
- * aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER^{5]}.

Bij de opstelling van dit advies heeft de Commissie de via het bevoegd gezag ontvangen commentaren en opmerkingen in beschouwing genomen^{6]}.

Hoofdstuk 2 van dit advies bevat het hoofdoordeel over het MER; hoofdstuk 3 enkele opmerkingen en aanbevelingen voor de besluitvorming.

1 Zie bijlage 1.

2 Zie bijlage 2.

3 Wm, artikel 7.23, lid 2.

4 Wm, artikel 7.23, lid 2.

5 Wm, artikel 7.10.

6 Voor een overzicht zie bijlage 4.

2. HOOFDOPORDEEL OVER HET MER

Naar het oordeel van de Commissie bevat het MER Rijksweg 31, Leeuwarden – Drachten voldoende informatie om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming.

Het MER is in het algemeen van goede kwaliteit en duidelijk en overzichtelijk van presentatie. Bij een aantal punten heeft de Commissie evenwel opmerkingen. Deze komen in het volgende hoofdstuk aan de orde. Daarbij is ook aangegeven hoe hiermee in de besluitvorming rekening gehouden kan worden.

3. OPMERKINGEN EN AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING

3.1 Meest milieuvriendelijk alternatief

De Commissie heeft waardering voor de wijze waarop het meest milieuvriendelijk alternatief (mma) is samengesteld. Door inventarisatie van een groot aantal mobiliteitsbeperkende maatregelen en realistische voorspelling van de effecten ervan is een volwaardig alternatief ontstaan.

Toch ligt de congestiekans bij het mma, net als bij de andere niet-ombouw-alternatieven, boven de gestelde grens van 5%. Bij het mma is de overschrijding gering⁷). Het MER constateert ook, dat mogelijk niet alle mobiliteitsbeperkende maatregelen haalbaar zijn. Daarom zal dan de verkeersveiligheid minder toenemen dan in de tabellen is vermeld.

■ Het verdient aanbeveling deze nuancerings te betrekken bij de besluitvorming.

Het is onduidelijk in hoeverre, nu en in de toekomst, beweegbaarheid van de brug bij Fonejagt over het Prinses Margrietkanaal de verkeersonveiligheid en de congestiekans op het westelijke deeltraject bevordert. Als een groot deel (circa 86%) van de recreatievaart (met staande mast) via Langdeel kan gaan, zal het aantal brugopeningen van de Fonejagtbrug veel minder worden.

In de richtlijnen is niet expliciet aangegeven dat een verhoogde brug of aquaduct bij Langdeel als onderdeel van het mma zou moeten worden uitgewerkt om het gebruik van de scheepvaartroute via Langdeel verder te bevorderen en de brug bij Fonejagt verder te ontlasten⁸). Het MER bevat wel informatie over varianten van de kruising Langdeel (zie ook § 3.4).

■ De Commissie geeft in overweging om bij de besluitvorming toch nog na te gaan of bouw van een verhoogde brug of aquaduct bij Langdeel als onderdeel van het mma tot eenzelfde of lagere congestiekans leidt (omdat de Fonejagtbrug dan minder vaak open hoeft).

7 De richtlijnen gaven al aan dat dit acceptabel is.

8 Zie bijlage 4, reactie nr. 14.

3.2 Mitigerende maatregelen

3.2.1 Geluidhinder

Zoals uit het MER is af te leiden, behelst het voornemen geen geluidafscherming of -isolatie van verspreid liggende woningen⁹. Het is onduidelijk hoe dat in overeenstemming te brengen is met het milieubeleid. In de inspraak zijn naar aanleiding hiervan vragen gesteld¹⁰.

Dat in het MER geen aandacht wordt besteed aan zulke voorzieningen komt wellicht omdat in dit stadium het mogelijk niet onderscheidend is voor de keuze uit de diverse alternatieven. Geluidafschermende maatregelen kunnen daarom in de volgende uitwerkingsfase aan de orde komen.

■ Bij de verdere besluitvorming (bij de opstelling van het ontwerp-tracébesluit) zal nog precies moeten worden gezien hoe aan de gestelde normen van de Wet geluidhinder kan worden voldaan.

3.2.2 Natuur en landschap

Het MER stelt, dat er in het studiegebied geen belangrijke knelpunten zijn met betrekking tot natuur en landschap¹¹.

Wel maakt een (flink) aantal ontsnipperende maatregelen voor weidevogels en andere diersoorten deel uit van alle alternatieven, inclusief het mma. Het MER besteedt hier zorgvuldig aandacht aan. De barrièrewerking van de (bestaande en te reconstrueren) weg kan zo worden verkleind. De ontsnipperende werking van de in het MER beschreven maatregelen is echter niet maximaal¹². Zo zijn bijvoorbeeld niet alle maatregelen beschouwd, die eerder door de Stichting Otterstation¹³ zijn voorgesteld. Op de hoorzitting in Garyp is hier op gewezen en is een aantal suggesties gedaan¹⁴.

■ De Commissie adviseert om, zo mogelijk al bij de opstelling van het ontwerp-tracébesluit, te overwegen welke (vaak relatief goedkope) extra maatregelen, gezien de kosten en effectiviteit, voor uitvoering in aanmerking komen bovenop de reeds in het MER voorgestelde ontsnipperingsmaatregelen. Zij geeft in overweging hiervoor in overleg te treden met hiertoe geëquipeerde organisaties. Op die manier wordt inhoud gegeven aan het uitgangspunt dat *'de ecologische verbindingzones en -assen die Rijksweg 31 kruisen moeten worden gehandhaafd en zo mogelijk worden versterkt'*. Dit geldt temeer, omdat hier een onderdeel van de Blauwe Zone wordt vormgegeven.

9 MER, pagina 40 e.a.

10 Zie bijlage 4, reactie nrs. 1 en 4.

11 MER, pagina 21 e.a.

12 Zie bijlage 4, reactie nrs. 3, 20 en 23.

13 Zie brief (kenmerk: B92/AL/006) van 20 januari 1992.

14 Zie bijlage 4, reactie nrs. 3 en 20.

3.3 Verkeerskundige gevolgen

Het MER besteedt geen aandacht aan de vraag in hoeverre een reconstructie of verbreding van het westelijk deeltraject van Rijksweg 31 kan leiden tot congestie en verkeersonveiligheid op de aansluitende wegen, zoals bij Leeuwarden en Garyp. Hierdoor zou eventuele rijtijdwinst nagenoeg teniet kunnen worden gedaan.

■ De Commissie beveelt aan bij de verdere besluitvorming in nader overleg met andere betrokken instanties te bezien hoe kan worden voorkomen dat tengevolge van dit initiatief congestie optreedt op andere wegen.

3.4 Vergelijking van alternatieven en varianten

Het MER geeft drie uitvoeringsvarianten van de kruising van het Langdeel: twee (12,5 m) hoge bruggen (voor een staande-mastroute) op twee verschillende plaatsen en een aquaduct. Het MER gaat slechts in kwalitatieve zin in op de verschillen in visuele gevolgen, in het aantal geluidgehinderden en in de mate van verstoring van weidevogels van de drie uitvoeringsvarianten. Wel wijst het MER op het nabije weidevogelgebied Hempensermeerpolder (met zeer hoge dichtheden). Een meer kwantitatieve benadering zal de verschillen beter in beeld brengen.

In diverse inspraakreacties^{15]} wordt op de onderlinge vergelijking van deze drie uitvoeringsvarianten ingegaan.

■ De Commissie beveelt aan om bij de onderlinge vergelijking van de kruisingsvarianten van het Langdeel (ondermeer) de aspecten visuele hinder, geluidhinder en verstoring invloed op weidevogels in de Hempensermeerpolder te betrekken en te bezien of nadere milieubescherpende maatregelen (geluidschermen en dergelijke) wenselijk zijn. Deze effecten kunnen met name ook een rol spelen in het geval van ontwikkeling van de stadsuitbreiding Hempens/Teerns.

15 Zie bijlage 4, reactie nrs. 12, 14, 16, 17, 20, 21, 24 e.a.

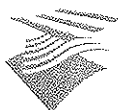
BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het
milieu-effectrapport
Rijksweg 31, Leeuwarden – Drachten

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 23 oktober 1995 waarin de Commissie
in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat

Hoofddirectie van de Waterstaat

Aan
de Voorzitter van de
Commissie voor de Milieu-
effectrapportage,
ir. P. van Duursen
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen:	27 OKT. 1995
nummer:	1423-G15
dossier:	572-40
kopie naar:	Sf/S/Pres/bib

Contactpersoon
ir M.R.W. Bos

Doorkiesnummer
070-351 90 52

Datum
23 oktober 1995

Bijlage(n)

25 OKT. 1995

Ons kenmerk
IO 206989

1

Uw kenmerk

- -

Onderwerp
Trajectnota/milieu-effectrapportage
Rijksweg 31, Leeuwarden

Geachte heer Van Duursen,

Hierbij verzoek ik u mij overeenkomstig de Wet Milieubeheer
advies uit te brengen over de Trajectnota/MER Rijksweg 31,
Leeuwarden.

De nota doorloopt de Tracéwet-procedure en zal in dat kader
mede ten behoeve van de m.e.r.-procedure ter inzage worden
gelegd. De terinzagelegging is voorzien van 23 oktober tot
en met 18 december 1995.

Ik verzoek U om Uw advies vóór 18 december dan wel binnen
één maand na de laatste hoorzitting, 30 november 1995, uit
te brengen.

De benodigde aantallen rapportages zullen u rechtstreeks
door de initiatiefnemer worden toegezonden.

Hoogachtend,
DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,
namens deze
DE DIRECTEUR-GENERAAL VAN DE RIJKSWATERSTAAT,
I.D.-G.

ir M. Buis

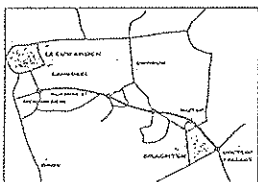
Postadres postbus 20906, 2500 EX Den Haag
Bezoekadres Johan de Wittlaan 3

Telefoon 070-3518080
Telefax 070-3518335

BIJLAGE 2

Openbare kennisgeving van het milieu-effectrapport in Staatscourant nr. 204
d.d. 20 oktober 1995

Aankondiging inspraak-Trajectnota/MER Rijksweg 31 (Leeuwarden-Drachten)

De Trajectnota/Milieu-effectrapportage Rijksweg 31 presenteert de resultaten van een studie naar mogelijke oplossingen voor de met de huidige verkeerssituatie samenhangende problemen ten aanzien van de bereikbaarheid en de leefbaarheid tussen Leeuwarden en Drachten. De in omvang toenemende problemen hebben met name betrekking op de aanzienlijke groei van de automobiliteit (gepaard gaande met stijgende congestiekansen), de verminderde verkeersveiligheid en de verslechtering van het woon- en leefmilieu rond het onderliggende wegennet.

In de Trajectnota/MER worden vijf alternatieve oplossingen onderling vergeleken: in twee alternatieven (het autoweg- en het autosnelweg-alternatief) worden drie varianten uitgewerkt voor de vervanging van de huidige brug over het Langedeel nabij Leeuwarden.

De Trajectnota/MER doorloopt een inspraakprocedure overeenkomstig de Tracéwet en de Wet Milieubeheer. In het kader daarvan wordt ledereen in de gelegenheid gesteld zijn/haar mening over de inhoud van de Trajectnota/MER kenbaar te maken.

Terinzagelegging Trajectnota/MER

De Trajectnota/MER Rijksweg 31 (Leeuwarden-Drachten) ligt vanaf 23 oktober tot en met 18 december 1995 gedurende de normale openingstijden ter inzage op de daarvoor gebruikelijke plaatsen in:

- de gemeentehuizen van Leeuwarden, Tytsjerksteradiel (Burgum), Smallingeland (Drachten), Boarnsterhim (Grou) en Opsterland (Beeststerzwaag);
- de openbare bibliotheken in Leeuwarden (hoofdvestiging), Burgum, Drachten, Opeinde, Grou en Beeststerzwaag;
- het provinciehuis te Leeuwarden;
- het kantoor van Rijkswaterstaat, directie Noord-Nederland, Zuidersingel 3 te Leeuwarden.

De ter inzage gelegde stukken zullen worden aangevuld met nieuwe relevante stukken en gegevens, die in het kader van de inspraakprocedure worden ingebracht dan wel opgesteld.

De Trajectnota/MER blijft ná 18 december 1995 voor inzage beschikbaar in het genoemde kantoor van Rijkswaterstaat, directie Noord-Nederland. Aldaar kan men tevens kennis nemen van de aan de Trajectnota/MER ten grondslag liggende werkdocumenten.

Inspraakreacties

Dejenigen die van de inspraak gebruik willen maken,

kunnen dit schriftelijk doen en dienen hun reactie uiterlijk 18 december 1995 toe te zenden aan:

Secretariaat Inspraak Rijksweg 31
Kneuterdijk 6
2514 EN 's-Gravenhage

Zij die een schriftelijke reactie indienen, kunnen verzoeken hun persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Voorts bestaat de mogelijkheid mondeling in te spreken tijdens een openbare hoorzitting. Deze hoorzitting zal worden gehouden op donderdag 30 november 1995, aanvang 19.30 uur, in Dorpshuis 't Gea Hus', Grote-Buorren 13a te Garyp. Indien u van de hoorzitting gebruik wilt maken, wordt u verzocht dit uiterlijk 20 november 1995 schriftelijk kenbaar te maken aan het Secretariaat Inspraak Rijksweg 31, Kneuterdijk 6, 2514 EN 's-Gravenhage.

Informatiebijeenkomst

Om een ieder inzicht te verschaffen in de opzet en inhoud van de Trajectnota/MER worden twee informatiebijeenkomsten gehouden, en wel:

- op dinsdag 31 oktober 1995 in zaalcentrum Vislust, Kommissiewei 123 te Opeinde, en
- op woensdag 1 november 1995 in zaalcentrum 's Lands Welvaren, Kerkebuurt 1 te Wergea.

Beide bijeenkomsten beginnen om 20.00 uur (zaal open vanaf 19.30 uur).

Bestellen Trajectnota/MER

Met het oog op de inspraak is een samenvatting van de Trajectnota/MER gemaakt, die desgewenst gratis wordt toegezonden. De complete Trajectnota/MER wordt tegen betaling van f 30,- (exclusief verzendkosten) beschikbaar gesteld. De Trajectnota/MER en/of de samenvatting kunnen worden aangevraagd bij:
Rijkswaterstaat, directie Noord-Nederland
Postbus 2301
8901 JH Leeuwarden
telefoon 058 - 2344172.

Informatie

Voor nadere informatie over de inhoud van de Trajectnota/MER kunt u zich wenden tot Rijkswaterstaat, directie Noord-Nederland te Leeuwarden, telefoon 058 - 2344124. Voor inlichtingen betreffende de inspraakprocedure kunt u zich wenden tot het Secretariaat Inspraak Rijksweg 31, telefoon 070 - 3618775.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Minister van Verkeer & Waterstaat, voor deze Rijkswaterstaat, directie Noord-Nederland

Bevoegd gezag: Minister van Verkeer en Waterstaat (coördinerend bevoegd gezag) en Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

Besluit: Tracébesluit volgens Tracéwet

Categorie Besluit m.e.r.: C1.1

Activiteit: Het voornemen betreft de (gefaseerde) reconstructie van de autoweg tussen Leeuwarden (Hemriksein) en Drachten (Ureterpvalleat) door verbreding tot 4 rijstroken en ombouw tot auto(snel)weg.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 3 december 1993, Staatscourant nr. 233

richtlijnenadvies uitgebracht op: 11 februari 1994

kennisgeving MER: 20 oktober 1995, Staatscourant nr. 204

toetsingsadvies uitgebracht: 10 januari 1996

Bijzonderheden: Het MER bevat voldoende informatie om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. Het MER is in het algemeen van goede kwaliteit en duidelijk en overzichtelijk van presentatie.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. A.J. van Dijk

dr. F.H. Everts

ing. E.M. Mastenbroek (voorzitter)

ir. J. Termorshuizen

Secretaris van de werkgroep: ir. R.I. Seijffers

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	951130	P. Laverman	Garijp	951204
2.	951130	G. van der Leest	Garijp	951204
3.	951129	Stichting Otterstation Nederland	Leeuwarden/ Winschoten	951204
4.	951130	Kobus, mede namens de bewoners van Iniaheide		951204
5.	951130	Mw. A. van der Lei	Garijp	951204
6.	951130	Vereniging voor Dorpsbelangen Garijp	Garijp	951204
7.	951130	W. Buitenhuis	Waskemeer	951204
8.	951130	R. de Jong	Wergea	951204
9.	951130	Plaatselijk Belang Warstiens / W. Schuurmans	Warstiens	951204
10.	951129	J.T. Voogd	Nijega	951220
11.	951204	N.V. Nederlandse Gasunie	Groningen	951220
12.	951124	K. Finnema en A.H.G. Finnema- Daling	Warstiens	951220
13.	951209	Vereniging Dorpsbelang Rottevalle en Vereniging Milieugroep Rottevalle e.o.	Rottevalle	951220
14.	951214	Burgemeester en Wethouders van de gemeente Leeuwarden	Leeuwarden	951220
15.	951213	J. de Lange e.a.	Leeuwarden	951220
16.	951215	Ministerie van Landbouw, Natuurbe- heer en Visserij, directie Noord	Groningen	951220
17.	951213	Plaatselijk belang Warstiens (zie ook nr. 9)	Warstiens	951220
18.	951214	G. Bouma e.a.	Leeuwarden	951220
19.	951214	K.A. de Boer	Garijp	951220

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cic. m.e.r.
20.	951215	Koninklijke Nederlandse Natuur- historische Vereniging, afdeling Leeuwarden	Ternaard	951220
21.	951218	Stichting Recreatietoervaart Nederland	Den Haag	951220
22.	951215	Mw. A. Sibma-de Vries	Garijp	951221
23.	951218	Friese Milieu Federatie	Leeuwarden	951221
24.	951216	Fries-Flevolandse Land- en Tuin- bouw Organisatie	Leeuwarden	951221